

De Willibrord Bode / The Willibrord Messenger

Sponsored by the Willibrord Society Nederland
Celebrating and Developing ties between Anglicans and Old Catholics

Vol 1, 1st ed., Autumn/Herfst 2008

Contents

- p 1 Introduction & Committee Members
- p 1 New Anglican Archdeacon
- p 1 An Old Catholic View of Lambeth '08
- p 3 Anglican-Old Catholic Cooperation in Arnhem
- p 4 UK Willibrord's Society supports Schiphol
- p 4 Celebrate All Saints together with us!!

Introducing ourselves to you!

You have in your hands the inaugural newsletter of the Willibrord Society Nederland, a joint enterprise of the Anglican Churches and the Old Catholic Church in the Netherlands. The Society's mission is to strengthen ties between Anglicans and Old Catholics here in the Netherlands, through encouraging greater awareness of and collaboration between these two Church communities. Since the Bonn Agreement of 1931, the Old Catholic Church and the Church of England have been 'in full Communion', such that we fully recognize each other's ministry, sacraments and ecclesiology (or theology of the Church). To date, this intercommunion has not been as comprehensive and lively as it could be. The Willibrord Society here in the Netherlands hopes, with its sister Societies in England, Germany, Switzerland and other countries where Anglicans and Old Catholics live, work, and worship alongside each other, to help deepen our understanding of each other and build up our common life.

The Society's Committee Members

The Revd Can Wietse van der Velde, Chair, OK
kanunnik te Utrecht, pastoor te Den Haag, docent kerkgeschiedenis U Utrecht

The Revd Can Jake Dejonge, Treasurer, OK
kanunnik te Utrecht, emer pastoor te Hilversum

Mrs Marianne Tanke-Keman, Secretary, OK
parochiaan te Haarlem, vorm. lid Collegiaal Bestuur OK Kerk Ned

Mrs Ineke Schenk, OK
parochiaan te Haarlem

The Revd Sam Van Leer, Anglican Chaplain in
Arnhem-Nijmegen and in Twente

The Revd Alja Tollefsen, OK Pastoor te Gouda,
formerly Anglican vicar in Knutsford, UK

The Revd Nico Schoorl, OK Pastoor te Almere

The Ven John de Wit, Anglican Archdeacon of
Northwest Europe, and Chaplain in Utrecht

A New Anglican Archdeacon welcomed

And from right here 'at home' as it were! In the Old Catholic Cathedral of St Gertrudis, on Feb 16th 2008, the Revd John de Wit, of the Anglican chaplaincy of Holy Trinity Utrecht, was elevated to become Archdeacon for Northwest Europe, giving him pastoral responsibility, as the Bishop's special representative, over those 20 Anglican chaplaincies of the Diocese in Europe which are located in Belgium, Luxemburg and the Netherlands. In this task, John de Wit, who is now titled 'the Venerable', succeeds the Revd Canon Dirk van Leeuwen of Antwerp, who had served the Archdeaconry with distinction since 2005.

The service where John was instituted as Archdeacon is technically referred to as a 'collation' – from the Latin *cum* (together) and *latum* (brought) – a good description for an occasion which gathered together so many clergy and hundreds of lay people from both the Anglican and Old Catholic Churches as well as representatives of many other Christian communities in the Netherlands.

Archbishop Joris Vercammen welcomes the Ven John de Wit, the new Anglican Archdeacon of Northwest Europe, at the collation.

During the festive Eucharist, the choir of Holy Trinity Church filled the cathedral with beautiful choral music, and inspiring and encouraging words were spoken by the Ven Arthur Sidall, Archdeacon of Switzerland and Italy, who ably filled in for the Rt Revd Dr Geoffrey Rowell, unfortunately waylaid by air traffic problems. One of the service's highlights was the generous and warm welcome extended by the Rt Revd Dr Joris Vercammen to John, who accepted the greetings and the post with great humility. This new job involves considerable responsibilities, that the new Archdeacon will have to combine with his parish ministry at Holy Trinity Utrecht. Though the job is daunting, John says he is encouraged by words inscribed on the chapel bell of his theological college in England. They are from St Paul's first letter to the Thessalonians chapter 5 verse 24: "the one who calls you is faithful and he will do it." We wish John, with his wife Pam, God's blessings in this new phase of ministry.

Lambeth voorbij en hoe nu verder?

14^e Lambeth Conferentie juli 2008

zijn de Anglicanen in staat de kerkelijke eenheid te bewaren?

Van 16 juli tot 4 augustus verzamelden zich in Canterbury, de kerkelijke hoofdstad van Engeland, meer als 600 Anglicaanse bisschoppen van over de hele wereld. Zij kwamen op uitnodiging van dr. Rowan Williams, de aartsbisschop van Canterbury en leider van de wereldwijde Anglicaanse Gemeenschap bijeen voor de 14^e Lambeth Conferentie. Deze conferentie is geen synode of iets dergelijks en heeft dan ook geen macht, maar ze heeft wel gezag. De uitkomst van de onderwerpen die door de bisschoppen in het verleden werden besproken hebben grote invloed gehad op de verdere ontwikkelingen binnen de Anglicaanse lidkerken.

In zijn uitnodiging van 2006 verklaarde Williams dat de nadruk op deze conferentie zou liggen op een oefening om te komen tot een werkelijk effectieve, waarachtige en van

gebed vervulde missie. Dit moet de bisschoppen toerusten om hun leidersrol in Gods missie te vervullen.

Omgaan met conflicten

Ook het omgaan met conflicten was één van de onderwerpen die de bisschoppen al of niet in groepjes zouden gaan bespreken. En dat is geen overbodige zaak. Want de Anglicaanse Gemeenschap kent een aantal brandende conflicten.

Het belangrijkste conflict gaat om de controversiële resolutie van de vorige conferentie over menselijke seksualiteit. Deze uitspraak hield een afwijzing in van de "homoseksuele praktijk" als strijdig met de bijbel. Williams wilde deze resolutie niet als zodanig voor 2008 op de agenda zetten. Wel wilde hij een proces van na elkaar luisteren stimuleren, waarbij de diverse inzichten en ervaringen over en met de menselijke seksualiteit naast elkaar worden gelegd. Deze voorzichtige houding is het gevolg van het feit dat de verklaring van 1998 later werd gevolgd door een publieke verontschuldiging aan homoseksuele en lesbische Anglicanen door 182 bisschoppen. Dit werd hen door anderen weer hoogst kwalijk genomen. In de tien jaar na 1998 heeft dit onderwerp de Anglicaanse Gemeenschap tot op het bot verdeeld en zelfs de facto tot het verbreken van kerkelijke gemeenschap tussen Anglicaanse kerken geleid. Grof weggezegd komt het neer op een verschil van inzicht tussen meer "liberale" en meer "evangelische", tussen westerse en westers beïnvloede kerken en de kerken in Afrika en Azië.

Oud-Katholieken en Anglicanen

Ook bisschoppen van kerken die met de Anglicaanse kerken in kerkelijke gemeenschap zijn werden als deelnemers uitgenodigd. Daarom waren de aartsbisschop van Utrecht, Joris Verdammen en de Duitse bisschop Joachim Vobbe ieder tijdens een deel van de conferentie als vertegenwoordigers van de Unie van Utrecht aanwezig. De oud-katholieke kerken hechten aan hun band met de Anglicaanse zusterkerken. Het is het eerste echte resultaat geweest van wat de oud-katholieken zien als hun oecumenische opdracht: het herstel van de - ook zichtbare - eenheid van de Kerk van Christus.

De band met de Anglicanen geeft de oud-katholieken ook een groter "achterland". Ook in landen waar geen oud-katholieke kerken zijn, is er een zusterkerk waar een oud-katholieke gelovige zich thuis kan en mag weten.

Op het Europese vasteland proberen de beide kerkgemeenschappen een gezamenlijk "onafhankelijke" katholiek geluid te laten horen temidden van de rooms-katholieke, protestantse en evangelische kerken. Er is een uitwisseling op het gebied van theologie en er zijn mogelijkheden tot samenwerking op het gebied van missie en diakonaat. Een voorbeeld van samenwerking op missiegebied is onze Nederlandse Missie Sint Paulus die in veel Anglicaanse projecten deelnam en deelneemt. De conflicten die nu in Anglicaanse zustergemeenschap hoog oplopen raken ook onze Unie van Utrecht. Immers als Anglicaanse kerken de kerkelijke gemeenschap met andere Anglicaanse kerken zouden opzeggen - of om het simpel te zeggen of er een kerkscheuring ontstaat - heeft dat ook gevolgen voor de oud-katholieke kerken.

Van de 38 Anglicaanse primaten waren een vijftal uit eigen verkiezing niet aanwezig. Dit was uit protest tegen de aanwezigheid van bisschoppen die de homoseksuele levenswijze etc. niet (zonder meer) afwijzen. De wegblijvers vertegenwoordigen de Anglicaanse kerken in Nigeria, Uganda, Kenya, Rwanda en de Zuidelijke Hoorn van de Amerika's. Ook de bisschoppen van het conservatieve

aartsbisdom Sydney, Australië, (de aartsbisschop is ook een felle tegenstander van de wijding van vrouwen) hadden om dezelfde reden aangekondigd niet te zullen komen.

"Alternatieve" conferentie in Jeruzalem

De thuisblijvers woonden eind juni de zgn. Global Anglican Future Conference in Jeruzalem onder leiding van de Nigeriaanse aartsbisschop Peter Akinola bij. Behalve zij waren er ook andere Anglicaanse (evangelische) bisschoppen in totaal 291 naar Jeruzalem gegaan. Het thema van de conferentie was ook hier de missie. Als afsluiting van de conferentie werd de zgn. *Jerusalem Declaration* gepresenteerd. Deze verklaring wordt voorafgegaan door een beschrijving van de wereldwijde Anglicaanse context zoals de deelnemers aan de Jeruzalemse conferentie die zien. Zij constateerden een geestelijk verval in de meeste economisch ontwikkelde landen en dat dit verval de (Anglicaanse) kerken niet onberoerd heeft gelaten en tot compromissen met de tijdgeest heeft gebracht. De zgn. 39 Artikelen - een soms nogal Calvinistisch gekleurde 16e eeuwse geloofsbelijdenis - werd erkend als de ware leer overeenkomend met Gods Woord en als gezaghebbend voor de Anglicanen van vandaag. In punt 8 wordt als onveranderlijke standaard het christelijke huwelijk van één man en één vrouw genoemd, dat is de plaats voor seksuele intimiteit en de basis voor het gezin. Homoseksualiteit als zodanig wordt niet genoemd, maar diegenen die niet getrouwd zijn worden opgeroepen tot seksuele onthouding. Het gezag van die kerken en hun leiders die het orthodoxe geloof in woord en daad hebben ontkend wordt afgewezen.

Een raad van gelijkgezinde primaten

De deelnemers van Gafcon constateerden dat ze hun samenwerking wilden uitbreiden. De aanwezige primaten (leiders van kerkprovincies) werden opgeroepen een gemeenschap van belijdende Anglicanen te gaan organiseren. Zij dienen die Anglicanen in de door hun veroordeelde kerken die hun standpunt delen te bemoedigen en te helpen. De wenselijkheid van het normale kerkelijke gezag wordt erkend, maar niet daar waar het orthodoxe geloof wordt ontkend of verhinderd (hier wordt dus de weg geopend voor het benoemen van "orthodoxe" bisschoppen in "vrijzinnige" bisdommen). Enkele dagen later reageerde de aartsbisschop van Canterbury nog al scherp op deze plannen. Zijn mening is dat als de bestaande structuren van de Anglicaanse gemeenschap niet meer zouden voldoen, dat het dan een uitdaging is om ze te vernieuwen, maar dat het Jeruzalemse voorstel uiteindelijk meer problemen zal veroorzaken dan oplossen. Hij vroeg zich af wat het criterium zou zijn om al of niet aanvaardbaar te zijn als lid voor deze nieuwe raad van primaten. Maar Gafcon had van tevoren al verklaard dat zij niet accepteert dat wat Anglicaans is door Canterbury wordt vastgesteld.

Bisschop zal zij zijn!

Onzekerheid op een ander terrein heerst er ook in de Church of England, de Anglicaanse moederkerk. Op 9 juli heeft de Generale Synode besloten het bisschopsambt ook open te stellen voor vrouwen. Een paar dagen eerder hadden nog ruim dertienhonderd geestelijken bedreigd hun kerk te verlaten als dit zou gebeuren.

De synodebeslissing betekent echter niet dat er morgen al een vrouw op een bisschopszetel zal worden verheven. Dat zal nog wel tot 2014 duren, er moeten eerst nog de nodige wetten en maatregelen worden aangenomen. Eén van de problemen die daarbij moeten worden opgelost is de vraag

wat er moet gebeuren met hen die door deze beslissing in gewetensnood komen omdat ze vinden dat een vrouwelijke bisschop in strijd met Schrift en Traditie is. Het is in ieder geval een gezond teken dat de Engelse kerk zo vlak voor de cruciale Lambeth Conference zich niet van de wijs heeft laten brengen en haar gewone agenda heeft afgewerkt.

“Wat de toekomst bringe moge”

Op 22 juli werd de Lambeth Conference geopend. Na afloop was duidelijk: de bisschoppen die uiteindelijk in Canterbury waren neergestreken, hadden de eenheid met elkaar weten te bewaren. Maar op de vraag hoe de eenheid met de afwezige bisschoppen en hun kerken te herstellen, was geen echt antwoord gegeven.

Het begon met een indrukwekkende openingsviering in Canterbury Cathedral. Maar het was allemaal wat meer “low key” en minder formeel dan bij eerdere gelegenheden. Dat de Anglicaanse kerken niet meer “Engels” zijn bleek uit de keuze voor de muziek van de eucharistieviering: de Afrikaanse Missa Luba.

In zijn preek riep aartsbisschop Williams zijn collegae op in de gesprekken eerlijk tegen elkaar te zijn, maar de hoop niet te verliezen. En daarna konden ze aan het werk. En ze deden dat volgens een Afrikaanse gespreksmethode: de Indaba, luisteren naar elkaar en naar elkaars motieven en om zo al pratend tot een gezamenlijk standpunt te komen. Het resultaat werd dan ook niet zichtbaar in resoluties maar in een 42 pagina's tellend “Reflections document”.

Veel aandacht werd gegeven aan de missie van de kerk, de Anglicaanse identiteit en de opdracht en de taak van de bisschoppen. Maar ze spraken natuurlijk ook over de dreiging van kerkscheuring en over seksualiteit. De laatste sectie heette eigenlijk “Human sexuality”, maar gelet op de inhoud van de gesprekken was de verslaggeving wel zo eerlijk om te zeggen dat het beter “De Bisschop en homoseksualiteit” had kunnen heten.

Over beide zaken konden de bisschoppen geen beslissingen nemen. De Lambeth Conference kan immers alleen maar aanbevelingen doen.

In de teksten over de oecumene duiken ook de Oud-Katholieke kerken van de Unie van Utrecht op. God wordt gedankt voor deze en andere oecumenische banden en er wordt uitgesproken dat de Anglicaanse kerken deze banden willen onderhouden en koesteren. Wat dit praktisch betekent wordt verder niet duidelijk. In ieder geval wordt er met geen woord over de oud-katholieke wens gerept om een einde te maken aan de overlappende jurisdicties van de oud-katholieke en Anglicaanse bisschoppen op het Europese vasteland.

De groep over (homo)seksualiteit doet een drietal voorstellen voor een moratorium. De eerste twee zijn dat er voorlopig niet wordt overgegaan tot bisschopswijding van praktiserende homoseksuelen en tot de zegening van homoseksuele relaties. Het derde is dat bisschoppen geen jurisdictie in een ander bisdom gaan uitoefenen als daar hun onwettige zaken – zoals bijv. de zegening van homorelaties – plaatsvinden. Deze praktijk wordt nu gevolgd door de Nigeriaanse aartsbisschop Peter Akinola met betrekking tot de Episcopale kerk in de Verenigde Staten. Of dit voorstel in de praktijk ook maar iets kan betekenen? Het geeft geen termijn aan wanneer dit moratorium voorbij zou zijn.

Interessanter vond ik persoonlijk het verslag van de groep die zich met het gezag van de bijbel bezighield, daar liggen nog heel wat vragen voor conservatieve en moderne christenen en het antwoord daarop is van groot belang voor de oplossing van de omstrede kwesties.

In zijn slotpreek riep Williams hen en hun kerken op tot edelmoedige liefde onder elkaar. Maar enkele dagen na de sluiting riepen twee Engelse evangelicale bisschoppen (Winchester en Exeter) Williams op om toch maar tot een waterscheiding tussen de ware gelovigen en de anderen te komen. Het zwart-wit denken blijkt toch heel wat gemakkelijker te zijn. Van andere zijden komt er kritiek op het feit dat blijkbaar alleen bisschoppen wat over de toekomst van de eenheid van de Anglicaanse Kerkgemeenschap hebben te zeggen. Waar blijven de geestelijken en de leken in dit alles?

Eén ding is duidelijk: de Lambeth Conference heeft de Anglicaanse kerken nog niet uit het zware weer geholpen. Is het mogelijk dat de Anglicaanse christenheid ondanks verschillende inzichten en praktijken toch de eenheid kan handhaven? Dat de ene kerk de andere kerk de ruimte geeft om luisterend naar Schrift, Traditie en Verstand naar eerlijk gevonden inzichten te leven? Kunnen de kerken uit het Noorden en het Zuiden, die als het gaat om de rol van de geslachten en de beleving van de menselijke seksualiteit leven in zulke verschillende culturen leven, elkaar blijven vasthouden? Kunnen er wegen gevonden worden die de Anglicaanse kerken in staat zullen stellen om gezamenlijk het bevrijdende en ruimte gevende evangelie van Jezus Christus aan onze wereld te verkondigen?

Wietse van der Velde

Local Cooperation

Each Willibrord Bode will feature an example of local cooperation between Old Catholics and Anglicans in the Netherlands. This month our featured city is:

Arnhem

Where Anglicans & Old Catholics Worship, Serve & Learn together

*St Willibrord's Church,
Arnhem*

Why Willibrord?

In 658, an expectant mother had a dream that the moon itself had descended into her, such that she glowed with holy radiance. An old priest interpreted this vision as a prophecy that her newborn child would become a great Christian missionary, ‘a light against the darkness’ of the world. The boy, Willibrord, grew up in English Yorkshire and studied there at Ripon cloister and then in Ireland. In 590, he and 11 other intrepid apostles, set out in a small sailboat to cross the North Sea and to take the Christian message to the Northern Low Countries. Despite initial setbacks to his mission, Willibrord's enthusiasm and perseverance eventually won over many in the Netherlands, laying the foundation for the Christian Church that eventually grew and prospered here.

Today, 1350 years after Willibrord's birth, two small Christian communities, one Old Catholic and the other Anglican, try, together, to do their part to be a light in the city of Arnhem and the surrounding areas. And the church building in which they worship is dedicated to the memory of St Willibrord, that pioneer of cooperation between English-speakers and Dutch in the service of our Lord.

Worshipping together

For a many years already, Old Catholics and Anglicans have attended each other's worship services in Arnhem, and recently there have also been regular joint-services a couple of times a year. We join in each other's Ash

Wednesday, Good Friday and Easter Vigil services, and also co-lead a Lenten Vespers service. The shared service in the autumn in the Eusebiuskerk, also known as de Grote Kerk (the largest church in central Arnhem), has become a major fixture. This year at the Eusebius service, we celebrate both St Matthew's Day (21 September) and International Peace Day, with the Old Catholic Eucharistic Liturgy and a special Anglican Choir assembled for the occasion. We hope that you can join us for this festive service (10:15, Sunday 21 September, 2008).

Pastor Remco & Chaplain Sam after last year's Eusebius Service

Learning together

Individually, the Anglicans and Old Catholics in Arnhem have found it a challenge to maintain their own programming for young people, but thanks to the initiative of the Revd Remco Robinson, who launched a Anglican-Old Catholic joint catechism, up to 8 young people from both churches met together twice a month for the past year to learn more about the basics of faith, sacraments, liturgy, and living the Christian life. This year, Remco, who is now also Youth Work Coordinator for the Old Catholic Church nationwide, plans to develop a program for teens that will also bring in youngsters from local Lutheran church as well.

Serving together

The Anglican Church in Arnhem has, over the last several years, taken part in an ecumenical project to provide meals for a local homeless shelter. Our team has gained quite a reputation not only for their delicious meals but also for their cheerful and caring spirit. The Old Catholic Church has been supporting various local and international charities, but had been looking for a local project in which to get involved. So this year, the Old Catholic Church has joined with the Anglicans to prepare and serve meals for the homeless, a hand-on example of our collaboration.

Like Willibrord himself, we Anglicans and Old Catholics in Arnhem have made a small, but inspired beginning. We hope that our coming alongside each other through sharing together in worship, learning and service will give real substance to our officially being in communion together. But there is no question that, as we consider how to capture Willibrord's missionary impact in this the 21st century, working together enables us to be a far brighter light for Christ in our own part of the Netherlands than we otherwise would be.

Sam Van Leer

Society of St. Willibrord –UK supports Anglican Airport Ministry at Schiphol

The Anglican Airport Ministry at Schiphol Airport is, since 2004, a partner with the Roman Catholic Church and the Reformed Church (PKN) in Luchthavenpastoraat Schiphol.

A request for a grant towards the costs of the Anglican Chaplain at Schiphol was met with a generous response from the Executive of the Society of St.

Willibrord in England: over the next three years they will donate € 10.000 per annum.

One condition for the grant is that the project should be a joint project owned by both Anglicans and Old Catholics at Schiphol Airport, a condition supported by the (Anglican) Bishop in Europe, the Archdeacon of N.W. Europe and the Old Catholic Archbishop of Utrecht

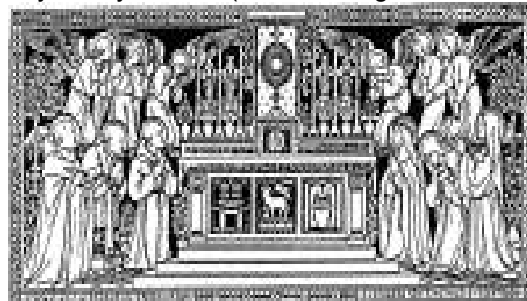
Preliminary discussions and a brainstorm session took place at Schiphol on 28th March, 2008 with Mark Collinson, chaplain of Christ Church, Amsterdam, where the Anglican Airport Ministry originated, Joris Vercammen, Old Catholic Archbishop of Utrecht, Dick Schoon, then Dean of Haarlem, now Old Catholic Bishop of Haarlem, Joop Albers, chaplain at Schiphol, and the chairman and secretary of AAM.

A further productive session, with a smaller group, was held on 3rd September. These discussions will continue.

An interesting interaction between our two churches which promises well for a joint project.

Jake Dejonge

Celebrate All Saints Together with Us! Willibrord Society Day: Nov 1, 2008 Holy Trinity Utrecht (Van Limburg Stirumstraat)

Everyone is invited to a special day to introduce the Willibrord Society Nederland. On All Saints Day (November 1, 2008), the Archdeacon John de Wit and Holy Trinity Utrecht will host a day which we hope will celebrate and develop the ties between the Old Catholics and Anglicans in the Netherlands. Archbishop Joris Vercammen will speak on how Willibrord the missionary links Old Catholic and Anglican spirituality.

The Programme for the day is as follows:

- 11:00 Eucharistieviering
- 12:30 Lunch (sandwiches provided, small donation requested)
- 14:00 Toespraak door Aartsbisschop Joris
- 15:30 Choral Evensong

Please do join us for an inspiring day where we will learn more about our common calling in today's world and celebrate our communion with each other and with all God's saints.

To sign up to join us, please contact Mrs Marianne Tanke-Keman at t.tanke@quicknet.nl, tel 023 5243068, between 7 & 30 October!!